

Ministrálni jó, gyere Te is !

A ministránsok szabályzata

Általános szabályok és tudnivalók

- Az oltárnál szolgáló ministráns gyerekek, ifjak szorosan kapcsolódnak a Liturgiához.
- A ministránsok – rendszerint - híveink családtagjai, akik már otthonukból hozzák a rendszeres hitgyakorlatot, vagy ellenkező esetben családjukba viszik hitelményeiket.
- Fontos, hogy a ministráns szívében legyen mély vágy az Úr szolgálatára a hívek közösségében és a pap segítségére.
- Olyan keresztényekké kell válniuk, akikről világosan felismerhető, hogy a Mennyei Atya közelségében szolgálnak, önkéntesen és minden háttérbeli számítás nélkül.
- Viselkedésükben legyenek példaadók, mert mindent Krisztusért tesznek. Az ő kedvéért pontosak, figyelmesek, szorgalmasok.
- A ministránsnak tudnia kell, hogy szolgálatával magasabbrendű feladatot végez, mint bármely másik társa, akik nem hajlandóak meghallani az isteni hívást.
- A hitbeli tudása jelentősen több legyen, mint azoknak, akik csak hittanórákon vesznek részt.
- A papi hivatás gyökerei rendszerint a ministránsokhoz vezetnek vissza. Tudniillik papjaink legnagyobb része a ministránsok közül való.

Viselkedés a sekrestyében és a szentmisén

- A templom Isten háza. A sekrestye is a templom része. Ezért imádságos szándékkal lépjük át a küszöbét: „Örvendeztem, mert azt mondták nekem, az Úr házába indulunk.” – 121. Zsoltár.
- Belépve a sekrestyébe, a tabernákulum (szentség ház) felé fordulva, térdhajtással köszöntjük az Úr Jézust.
- A Szentmise a keresztvetéssel kezdődik és az elbocsátó áldással végződik.
- A ministráns, amíg a sekrestyében tartózkodik, érezze kötelességének a szent helyhez méltó viselkedést: kerülje a fölösleges beszélgetést, és fegyelmezetten viselkedjen, főképp ne civakodjon társaival.
- A ministráns lelkiismeretesen megköveteli, hogy a ministráns kellőképpen előkészüljön a szentmisén való részvételre és a szent szolgálatra. Ez csak a szent csend megtartásával lehetséges.
- A szolgálatok megbeszélésének is egyben a helye a sekrestye, amely a szentmise előtt történik, és nem a szentmise közben az oltárnál. A szentélybe való kilépés előtt mindenkinek ismernie kell a feladatát (kik fognak olvasni, kik szolgálnak, ki csenget stb.). Mindez veszekedés, vagy huzakodás nélkül történjen.
- A ministráns figyelmét a templom, a szentmise foglalja le, anélkül, hogy a templom közösségét szemlélne, jobbra-balra vagy másfelé bámulva.
- A szentmise alatt kerüljön minden fölösleges mozgást, sétálást, hogy ne zavarja a hívek figyelmét, áhítatát.
- Szolgálatvégzés közben lassan és kimérten járjon. Nem illik az oltár előtt szaladgálni.

- A ruházata legyen tisztességes: „hiányos öltözet” nem talál a szent helyhez.
- A szentmisét nem hallgatjuk, hanem azon részt veszünk. Ezért közösen mondjuk az imát, figyeljük az áldozópap hangosan végzett imáit, olvasmányokat.
- Mind az imában, mind pedig az éneklésben alkalmazkodunk a közösséghez, vigyázva, hogy együtt kezdjük, és együtt fejezzük be másokkal. A szép közös népi éneket ne zavarja a túlerőltetett hang. Akinek a hallása bizonytalan, vagy a hangja éppen átmeneti állapotban van, egy picit halkabban kapcsolódjon az éneklésbe.
- Minden ministránsnak tudnia kell a szentmise állandó szövegeit és énekeit.
- Nem csak testben, hanem lélekben is fel kell készülni a ministrálásra. Tartsa észben, hogy az Úr asztalánál teljesít szolgálatot. Legyen ez a szolgálat ünnep számára.
- Szentgyónásukat bármikor elvégezhetik a ministránsórák alatt. Ezért vigyázzanak arra, hogy a híveket ne zavarják a sorbaállással. Kellemetlen a gyónók részére, amikor a ministránsok megrohanják a gyóntatószéket, a sorban álló hívek elé tolaakodva. Ezzel még jobban megzavarják a szentmisébe való bekapcsolódásukat.

Fegyelmezetlenség esetében a sekrestyés figyelmeztesse, vagy szólítsa meg a fegyelmezetlen ministránst!

Szolgálatvégzés

- A szolgálatok végzésénél különböző rangsorolások vannak, amelyek komolyság, kor, osztály és régiség alapján vannak meghatározva.
- Mindegyik ministránsnak alkalmazkodnia kell a maga rangcsoportjához, amelybe tartozik. Csak a régiség vagy fizikai nagyság senkit sem hatalmaz fel arra, hogy önkényesen kilépjen saját rangcsoportjából, ha csak a ministránsokért felelős pap belátása szerint, kiérdemelt jutalomként másként nem rendelkezik (ilyen csak kiemelkedő esetekben történik, amit bármikor visszavonhat visszaélések esetén).
- Az új ministránsok csak kellő gyakorlat után végezhetnek bármilyen szolgálatot. A gyakorlat hiánya végett csak, mint újoncok és megfigyelőként ministrálhatnak. Mindent csak a maga idejében lehet végezni.
- Az olvasmány és a szentlecke felolvasása kitüntető feladat a ministráns számára (ők a lektorok => felolvasók). Ezért otthonukban minél többet olvassanak szabadidejükben – lehetőleg hangosan -, hogy minél jobban elsajátíthassák a szépen olvasás művészetét. A hívek örömmel hallgatják, amikor egy ministráns szépen, érthetően, tagoltan és hangsúlyozva olvas.
- Kellő gyakorlattal rendelkező ministráns nem utasíthat vissza semmilyen szolgálatot, kivéve, ha valami miatt nincs akadályozva. A buzgó ministráns sohasem magyarázkodik. A szolgálatot megtagadó ministránssal szemben pedig fenyték vagy megrovás alkalmazható (viselkedésének megfelelően). Ez esetben a szolgálat másnak adható.
- Főleg a nagyobb ministránsok segítnek a kicsiknek – egymásnak is – a beöltözésnél. Egymást ráncba szedik, hogy rendezettek legyenek.

Szolgálat a szentmisén (ministrálás)

- A ministránsok különböző szolgálatok végzésére hívatottak. E szolgálatok megkövetelik a fentebb említett szabályok figyelembevételét és betartását.
- A lektorok a Szentmise kezdete előtt legalább egy negyed órával korábban érkezzenek, hogy

legyen idejük az olvasmányok átnézésére, hogy olvasásközben ne akadozzanak. Fontos tudni, hogy a közösség előtt történő olvasás mindig különös felkészültséget igényel, mivel mindenki az olvasmányra figyel, és a Szentmise rovására menne, ha a ministráns felkészülés nélkül végig makogná az olvasmányokat.

- Indulás előtt 3-4 perccel csendben mindenki beáll a sorba, a neki illő helyre.
- Közösen elmondják a Szentmise előtti ministráns-imádságot (A Te házad otthonunk, Urunk Jézus itt vagyunk...), majd csendben várják a pap indulást jelző felszólítását.

Bevezető szertartás

- Az legelső jobboldali (a csengő, ha balról van, akkor az első baloldali) ministráns feladata a szentmise kezdetét jelző csengő meghúzása (érzéssel húzza, nehogy leszakadjon).
- A kivonulásnál vigyázzanak a sor egyenességére. Mindenkinek tudnia kell, hogy hol a helye, és ne taszigálják egymást jobbra vagy balra. A ministránsok kettőssorba állva a pap kíséretével az oltár elé vonulnak. Próba vagy szemmérték szerint úgy álljanak meg az oltár előtt, hogy a miséző papnak közepén a hely megmaradjon.
- Térdhajtás után a hívek felé fordulnak (mindenki egyszerre befele fordul, ill. a pap felé). Itt állnak addig, amíg a pap oltárcsókra megy. Csak az Uram irgalmazz-ra /kyrie/ ülnek le.
- Az oltár előtt minden mozzanattól tűnjön ki a méltóságteljes magatartás, mivel a jó Istennek szolgál a miséző pappal együtt.
- Testtartásuk legyen mindig egyenes, akár állnak, ülnek vagy éppen térdelnek. Tiszteletlenség úgy Istennel, mint a hívekkel szemben, amikor egy ministráns hajtott háttal, lelógó karral áll.

Az Ige liturgiája

- Az „Uram irgalmazz!” ének, a Dicsőség imádság (ez csak vasárnap és Fűünnepeken, az Advent és Nagyböjt kivételével van) és könyörgés befejeztével a lektor lemegy az ambóhoz (az Ige oltárához) az Olvasmány felolvasására.
- Vasárnap és Fűünnepeken a válaszos zsoltár eléneklése után egy másik lektor megy le a szentlecke olvasására.
- Az olvasmányokat és válaszos zsoltárt leülve hallgatják és éneklük.
- Amikor az allelujás vers éneklése közben a pap feláll, hogy az ambóhoz (olvasóállvány) menjen az evangéliumolvasásra, akkor a ministránsok is felállnak, és állva hallgatják végig az evangéliumot. A prédikáció alatt leülnek.
- A Hitvallásra (Hiszek egy Istenben...) mindenki feláll.
- A könyörgéseket felolvasó lektor az ambóhoz megy.
- Az egyetemes könyörgésekkel lezárul az Ige liturgia.

Az Eukarisztia liturgiája

- A miséző pap mellett álló két ministráns a negyedik egyetemes könyörgésnél méltóságteljesen lemegy az asztalkához, hogy felkészülhessenek az áldozati adományok (az összeállított kehely, víz, kéztörölő és tányérka) oltárhoz vivéséhez.
- Amennyiben csak két ministráns van, akkor az oltárt nem hagyhatják el (!!!).

- A csengető ministráns elveszi a csengettyűt; óvatosan és röviden csenget a kellő időben.
- Áldoztatáskor egy ministráns (vagy több - ahány pap áldoztat) elveszi az áldoztató tálcát és segít az áldoztatásnál a pap balfelén állva.
- Az áldoztató tálcát nem kell hordozni a pap keze után, hanem kinyújtott kézzel kell tartani egész áldoztatás alatt. A tálcára főként azért van szükség, hogy az Oltáriszentségről lehulló morzsák ne kerüljenek a földre.
- Az áldozás befejeztével a ministráns az áldoztató tálcát ne lóbálja a kezében, hanem méltóságteljesen, tisztelettudóan vízszintesen tartva vigye a pap mellett az oltárhoz, vagy a tabernákulumhoz, ügyelve arra, hogy a morzsák ne hulljanak le a tálcáról. Itt átadja a papnak, hogy a rajta levő morzsák is visszakerüljenek a kehelybe.
- Közben egy ministráns a vizes kancsót az oltárhoz viszi, hogy a pap purifikálni tudja a kelyhet és a paténát. Amennyiben nincs elegendő ministráns, akkor az áldoztatás előtt a vizes kancsót a miséző oltár sarkára kell tenni, hogy a pap ide visszatérve ne kelljen várakozzon.
- A miséző kelyhet csak a nagyobbak kezelhetik (VI. osztályosnál nagyobbak). Jobb kezével fogja a náduszt (a kehely szárán lévő kidudorodás, vagy gömböcske), és balkezevel tartja a kehelyfelszerelést.
- A purifikálás után mindenki elfoglalja a maga helyét.

Befejező szertartás

- A miséző pap a befejező áldással a Szentháromság oltalmába ajánlja, és a további kegyelmeket kéri mindazoknak, akik részt vettek a szentmisén.
- A Szentmise végén, az oltárcsók után, a ministránsok a pappal egyszerre fejet hajtanak, majd a főoltár felé fordulnak (ugyancsak befele).
- Az egyenes vonalat megtartva, fegyelmezetten térdet hajtanak. A sekrestyével szemközti oldalról a szélsők elindulnak a sekrestye felé. Amikor a párok egymásmellé érnek egyszerre elindulnak a sekrestye irányába.
- Amikor a pap a sekrestyébe érve hangosan elmondja Istennek legyen hála (vagy Deo gratias), akkor a ministránsok egyszerre válaszolják, Istennek legyen hála (vagy Deo gratias).
- Ekkor a ministránsok - a pap vezetése nélkül is - elkezdik a ministránsok szentmise utáni imádságát (Jézus édes öröömöm, jószágodat köszönöm...).

Szentmise után a sekrestyében

- A ministránsimádság elmondásával még nincs vége a szolgálatnak.
- A liturgikus ruhákat mindenki úgy hagyja, ahogyan találni szeretné a szentmise előtt. Arra is kell gondolni, hogy hamarosan újra magamra kell öltsem és kellemetlen látvány, amikor a földről kell felvenni koszosan és gyűrötten. Legyen figyelemmel azokra is, akik a következő szentmisén ugyanazt a ruhát kell használniuk.
- Ministrálás után a ruhákat hajtsa össze, vagy akassza vállfára és tegye a helyére. Így biztosan rendben találja, amikor legközelebb szüksége lesz rá.
- Miután rendbe tették ruháikat és a rendszerint felrúgott szőnyeget kisimították, csendben térdet hajtanak a Szentség ház felé fordulva. Köszönnek a sekrestyében lévőknek (Dicsértessék a Jézus Krisztus), és szorgosan haza igyekeznek családjukba.